

Ügyszám: NAIH-5728- /2021.
Ügyintéző:

Dr. Csató Kornélia bv. ezr. részére
hivatalvezető
BVOP Hivatal

.....

Tisztelt Hivatalvezető Asszony!

A büntetés-végrehajtási szervezet által kezelt személyes adatokra vonatkozó megfelelő jogértelmezés tárgyában kelt állásfoglalás-kérésével kapcsolatban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) álláspontjáról a következők szerint tájékoztatom.

Az Európai Unió általános adatvédelmi rendeletének 2. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint a rendelet hatálya nem terjed ki a személyes adatok kezelésre, ha azt az illetékes hatóságok bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzik, ideértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését.

A személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/680.(EU) Irányelv (a továbbiakban: irányelv) 1. cikk (1) bekezdése alapján az irányelv a természetes személyek védelmére a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása – így többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek megelőzése – céljából végzett kezelése tekintetében állapít meg szabályokat.

A GDPR az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa, rendelkezései átültetés nélkül is hatályosulnak a nemzeti jogban. Az irányelv átültetését az Infotv. végezte el, amellett, hogy az Infotv. a GDPR hatálya alá eső adatkezelésekre nézve is tartalmaz rendelkezéseket. Az Infotv.-ben szabályozott, az irányelv hatálya alá tartozó adatkezelésekre vonatkozó rendelkezések értelmezésénél ezért szem előtt kell tartani az irányelvben rögzített szabályokat, azok adnak értelmezési keretet az adatkezelések megítéléséhez.

Ahhoz, hogy egy adatkezelés az irányelv hatálya alá essen, kettős feltételnek kell megfelelnie:

- az adatkezelés célja a következő lehet: bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása, így többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek

megelőzése

- az adatkezelő az irányelvben meghatározott illetékes hatóság.

A 3. cikk 7. pontja alapján illetékes hatóság:

a) olyan közhatalmi szerv, amely a bűncselekmények megelőzését, nyomozását, felderítését vagy üldözését, illetve büntetőjogi szankciók végrehajtását illetően eljárni jogosult beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését; vagy

b) bármely egyéb, olyan szerv vagy más jogalany, amely a tagállami jog alapján közfeladatokat lát el és közhatalmi jogosítványokat gyakorol a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése vagy a vádeljárás lefolytatása, illetve büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából, beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését.

Az irányelv preambuluma (11) bekezdése értelmében, ha az illetékes hatóságok az irányelv céljaitól eltérő célból kezelnek személyes adatokat, akkor az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni. Lehetséges tehát olyan adatkezelés, amikor az illetékes hatóság az adatkezelő, az adatkezelés mégsem az irányelv, hanem az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozik, arra tekintettel, hogy az adatkezelési cél nem egyezik az irányelv céljaival.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 1. § (1) bekezdése alapján a büntetés-végrehajtás feladata a büntetési célok érvényesítése a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásán keresztül, azzal a célkitűzéssel, hogy a végrehajtás során az egyéniesítés szempontjait biztosítani kell annak érdekében, hogy az megfelelően szolgálja az egyéni megelőzési célok elérését.

A büntetés célját a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) határozza meg. A Btk. 79. §-a szerint a büntetés célja nem más, mint a társadalom védelmének érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

A büntetés-végrehajtási intézet feladatánál és közhatalmánál fogva megfelel az irányelv szerinti illetékes hatóság fogalmának. Mivel pedig feladata pedig a büntetőjogi szankciók végrehajtása, az ezen alapfeladata körében végzett adatkezelések az irányelv és az irányelvet a nemzeti jogba átültető Infotv. hatálya alá tartoznak. A büntetés-végrehajtási intézetek is végeznek olyan adatkezelést, amely az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozik, azonban ilyen adatkezelés nem a fogvatartottakkal kapcsolatban, hanem munkáltatói vagy más szerepkörben, nem az alapfeladat ellátása során képzelhető el.

A büntetés-végrehajtásban keletkezett egészségügyi adatok esetében az Infotv. és az irányelv mellett az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (Eüak.) előírásai szabályozzák az adatkezelést. Amikor a fogvatartott egészségügyi ellátást kap a börtönben, az az ellátás része a büntetés végrehajtásának, az ennek során keletkezett adatok is az irányelv hatálya alá esnek. Az egészségügyi adatok kezelésénél azonban mindig szem előtt kell tartani az

Eüak.-ban foglaltakat, továbbá az, hogy az irányelv hatálya alá tartozó adatkezelésről van szó, semmiképpen nem vezethet az érintettnek az érintetti jogainak gyakorlása körében való korlátozásához, ami az egészségügyi adatait illeti.

Ha a fogvatartottat kórházban kezelik, vagyis olyan egészségügyi ellátásra van szüksége, amelyet a büntetés-végrehajtási intézet nem tud neki megadni, és ezért egy egészségügyi intézmény szolgáltatásait veszik igénybe, az az egészségügyi ellátás is része marad a büntetés-végrehajtásnak. Az így keletkezett adatok, amelyeket tehát nem a büntetés-végrehajtási intézet, hanem a kórház kezel, viszont nem az irányelv hatálya alá tartoznak annak okán, hogy az egészségügyi szolgáltató nem felel meg az illetékes hatóság fogalmának. Így erre az adatkezelésre az általános adatvédelmi irányelv szabályai irányadóak.

Álláspontom szerint ehhez hasonlóan nem az irányelv és így nem az Infotv. hatálya alá tartozó adatkezelés az sem, amikor a büntetés-végrehajtási intézet a büntetés-végrehajtás során keletkezett vagy annak során a tudomására jutott személyes adatokat egy kártérítési tárgyú polgári peres eljárásban felhasználja. Ez akkor is igaz, ha a felhasznált személyes adatok egy korábbi adatkezelés során az irányelv hatálya alá tartoztak, mert akkor az adatkezelés célja még valóban a büntetés-végrehajtással összefüggő cél volt, és a perben az ellenérdekű fél a fogvatartott. A polgári perben való jogérvényesítés mint adatkezelési cél nem tartozik szorosan a büntetés végrehajtásához, azaz a büntetési célok érvényesítéséhez. Az már a büntetés-végrehajtásból eredő, de azon túlmutató, esetlegesen bekövetkezett kár megtérítéséhez, a reparációhoz kapcsolódik.

Az Infotv. 14. § b) pontja és a Bvtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltak összeegyeztetésénél javaslom figyelembe venni, hogy az Infotv. szabályozásának gyakorlatba átültetésénél az adatelvet kell szem előtt tartani, a Bvtv. hivatkozott szakasza viszont az irateltvet tükrözi. Az Infotv. tehát nem azt írja elő, hogy az érintett (jelen esetben a fogvatartott) betekintést nyerhetne a rá vonatkozó iratba, hanem csak arról kell tájékoztatást kapnia, mely személyes adatait kezelik és milyen módon, ehhez pedig nem szükséges a teljes kérdéses iratot a rendelkezésére bocsátani. Amennyiben az érintett hozzáférésre vonatkozó kérelme mégis olyan jellegű, hogy azt nem lehet teljesíteni a teljes irat lemásolása és rendelkezésre bocsátása nélkül, ez esetben az érintett eredményesen hivatkozhatna az Infotv.-ben neki biztosított hozzáférés ingyenes gyakorlásának jogára.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2021. június 23.

Üdvözlettel

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár